

Владимир Сивцев:
"Сыалбыт-сорукупт
сыыйа олоххо кириэбэ" ②

Айар араах ③-4

"ХАТАН" ТЭРИЛТЭ
ҮБҮЛҮӨЙДЭЭТЭ ⑤

Чурапчыга күн тахсар!
САНА ОЛОХ

12+

2020 сыл
Олунньу
4 күнэ
оптуорунньук
№ 8
(11664)

Чурапчы улуунун хаһыата • ХАҤЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР • @sanaoloh

олунньу 4 >

олунньу 5 >

олунньу 6 >

олунньу 7 >

олунньу 8 >

олунньу 9 >

олунньу 10

— УЛУУСКА - БУ КҮННЭРГЭ —

УЛАРЫЙЫЛАРГА БЭЛЭМНЭЭХ ТИЙИЭХХЭ

Тохсунньу 30 күнүгэр улуус дьаһалтатын мунньахтыыр саалатыгар 2020 сылга улууска тыа хаһаайыстыбатын салаатыгар үлэлэри былааннааһынга, 2021 сылтан тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктанааччыларга кириэхтээх улахан уларыыйыларга бэлэмнэнигэ сүбэлэһии мунньах буолла. Манна улуус баһылыга Андрей Ноговицын, Тыа хаһаайыстыбатын салалтатыттан, нэһилиэк баһылыктара, бааһынай хаһаайыстыбалар салайааччыллара, сүөһү, сылгы көрүүтүгэр быһаччы үлэһии сылдыааччылар кыттыыны ыллылар.

Мунньабы Андрей Ноговицын салайан ытта. Кини бу күнүгэ улууспутугар үлэ сүрүн хайыскатын — сүөһүнү, сылгыны тутан, көрөн олорсоччуларга, элбэх бородууксуйаны ылан, өрөспүүбүлүккэ биир бастын үлэлээбинэн биллэрбитигэр төһүү күүс буолбуттарынан махтанна. Улууска тыа хаһаайыстыбатынан биллэрлибит сылга хайдах үлэлииргэ, улахан уларыыйы буолуохтаах 2021 сылга бэлэмнэнигэ бэйэлэрин санааларын этэллэригэр көрдөстө.

Тыахаһаайыстыбатын салалтатын начаалынньыга Анна Захарова ааспыт сыл түмүктэригэр инники сорукарга дакылаат оһордо 2021 сылга үүтү сорбутаопкалааһын сыаната үрдээһинигэр тэрээһиннээх хаһаайыстыбаларга ханнык ирдэбиллэр туралларын быһаарда. Чааһынай дьон сүөһү төбөтүгэр көрүллэр харчыны ылбакка кыттыһан, урбаанньыт буолан, үт туттарыыттан харчыланалларыгар ханнык бэлэмнэһии үлэлэр

ыһтылларыгар сүбэлэри биэрдэ. Быйыл сүөһүгэ, сылгыга ЧИП туруоруутун, граннарга үлэлэһиигэ тохтоото.

Андрей Тимофеевич бэйэтин этиитигэр кэлинги сылларга тыа хаһаайыстыбатын сайыннарыыга федеральнай бырагыраамаларга үп үгүөрү көрүллэрин, социальнай сайдыыга хайыскалара кэниирин, благоустройствого тийэс угуллары бэлэтээтэ. Маныаха билиги улууспут бырагыраамалары, граннары үөртээн, билэн, эрдэттэн туруорсарын түмүгэр элбэх үбү ыларын эттэ. Маныаха бородууксуйаны оноруу, сайдыыга барыы түмүктэрдээх буолуута улахан оруону ылар диэтэ. Быйыл улуус 27 бырайыакка кыттыбыттан 7-тэ үбүлэнэр буолбутун ситиһинэн аахта. Ол курдук, Кытаанах оскуола-саада (2020—2021 сс.), Хайахсыкка оскуола (2021—2022 сс.), гааска Дирин бөһүөлөгэ, 7,6,5 учаастактар кирииллэрэ, о. д. а. үбүлэниилэрэ көрүллэрин билиһиннэрдэ. Улууспутугар сүөһү ахсаана 500-чэкэ төбөнөн асчаабытын, ону бу сылга ситиһиннэрен, чөлүгэр түһэрэр соруу турарын, кыччатыы өттүгэр бардахха, өтөрүнэн өрүттэр кыах суох буолуобун, былааны туруорсууга сүүйтэриилээгин быһааран биэрдэ.

Урууку сылларга улууска тыа хаһаайыстыбатын салаатыгар бүддьүөккэ кэлбит үбү нэһиликтэринэн түнэтэн, онно нэһиликтэр бэйэлэрэ утары үбүлээн, үлэ ыһтыллан кэлбит буоллабына, быйыл граннары көмүскээбиттэргэ бэриллэр механизмы олоххо киллэриэххэ сөбүн эттэ.

Тыа хаһаайыстыбатын салалтатын начаалынньыгын солбуйааччы Александр Сивцев

чааһынайдар кыттыһан, урбаанньыт буолан үлэлээтэхтэринэ эбэтэр сүөһү төбөтүгэр харчы ылан үлэлээтэхтэринэ, ылар дохуоттарын суоттаабытын билиһиннэрдэ.

Бэтэринээринэй салалта начаалынньыга Владимир Еремеев салайар тэрилтэтин билиһини үлэтин билиһиннэрдэ, инники үлэлэригэр, чуолпаан искусствоннай сизмалээһиннэ тохтоон, тыл эттэ.

Дакылаат уонна үөһэ суруллубут иһитиннэриилэргэ сыһыаннаах ыйытылар кириэн эппиэттэннилэр.

Дүүллэһиигэ барыта 14 киһи тыл эттэ. Сүрүн этиилэринэн Кындалга откорма (ыччат сүөһүнү уотуу) үлэлээһиннэ бырагыраамада кириигэ көмөлөһүү, эдэр ыччат сүөһү көрүүтүгэр үлэлээһинигэр настаабынньыктары сыһыары, бастын уопуту тарбатыы, нэһиликтэргэ барыларыгар сүөһү ахсаанын бырыһыанын элбэтэргэ соруу туруоруу, эти туттарыыга болсомтону күүһүрдүү, Алабарга сана арыы сыабын туттарыы, сүөһүнү элбэтиигэ атын улуустартан атыылаһыыны тэрийии, элбэх сүөһүнү иитээччилэргэ ходоһаны кэнэтигэ быһаарыы тахсарыгар үлэлэһии, бэйэ бородууксуйатын тутуу, атыылааһын сыанатын чопчулааһын, сана технологияларга кириигэ тиэхиньык булуунутугар көмөлөһүү, киинэммит бухгалтерияны үлэлэтии, „Сайылыктааһын“, „Оздоровление“ бырагыраамада кыттыы, о. д. а. этиилэр киридилэр.

Улуус баһылыга: „Манньык мунньахтар, сүбэлэһиилэр нэһиликтэринэн буолуохтара, этиилэр учуоттанан, сүүмэрдэнэн тыа хаһаайыстыбатын министристибэтигэр, өрөспүүбүлүкэ салалтатыгар тиэрдилиэхтэрэ“, — диэн мунньабы түмүктээтэ.

Алексей СЛЕПЦОВ.

экономической сәбізтигэр 2016 сыл ахсынньы ыйга көрүллэн, дүүллэһиллэн бигэргэтиллибитэ. 2017 сыл тохсунньуга Болугур нэһилиэтин олохтоохторугар билиһиннэриллэн, өйөбүлү ылбыта. Олунньуга Тыа хаһаайыстыбатын министристибэтин анал хамыһыһыатыгар, кулун тутарга СӨ киин бырайыактыыр кэммитэтин сәкирэтээрэгэр, муус устарга СӨ киин бырайыактыыр кэммитэтин бэрэссэдэстэлэ, өрөспүүбүлүкэ баһылыгар Е. А. Борисовка

САЙДАРГА, ҮҮНЭРГЭ КЫАХТАРЫ ҮӨСКЭТТЭ

Тохсунньу 30 күнүгэр Болугур нэһилиэгэр „Кооперация төрүттэригэр олобуран, Мындабаайы бөһүөлөгүн бырайыактыыр салалта ныматынан кластернай сайыннарыы“ бырайыак 3 сыллаах үлэтин түмүктүүр мунньаба буолла. Манна улуус баһылыга Андрей Ноговицын, улуус дьокутааттарын Сэбизтин бэрэссэдэстэлэ Афанасий Захаров, Тыа хаһаайыстыбатын салалтатын начаалынньыга Анна

Захарова, салалта аппараатын үлэһиттэрэ, салалталар, тэрилтэлэр салайааччыллара кыттыыны ыллылар.

1917 сыл тохсунньу 1 күнүттэн, 2019 сыл ахсынньы 31 күнүн киллэрэн туран, үлэлээбит бырайыак толоруллуутун туһунан бырайыактыыр салалта офийын салайааччыта Иннокентий Матвеев дакылаатын иһитилэр. Бырайыак аан бастаан Чурапчы улуунун дьаһалтатын

билиһиннэриллэн өйөммүтэ.

Үс сыл устата бырайыак чэрчитинэн, Мындабаайыга нэһилиэһинэ 212 киһинэн, ол эбэтэр 24,2 % эбиллэн, 1086 киһиэхэ тийдэ, тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын оноруу кэринэ 35,6 %, ыйдаабы харчынан дохуот биридди киһиэхэ 27,7 % улаатта, ынах сүөһү ахсаана 15,6 %, сылгы ахсаана 6,2 % элбээтэ, хортуспуйу ылыы 3 төгүл, туорахтаах култууралары ылыы 5,6 төгүл улааттылар, айылҕа үүнээйилэриттэн 5 мөл. дохуот кирида. Атын да көрдөрүүлэр биллэрдик улааттылар.

Бырайыагы олоххо киллэриигэ араас бырагыраамаларга кирисэн, 181,6 мөл. солк. туһанылына, ити иһиттэн федеральнай бүддьүөттэн 6,4 мөл., СӨ бүддьүөттэн 116 мөл., улуус бүддьүөттэн 12,3 мөл., нэһилиэк бүддьүөттэн 9,3 мөл., хаһаайыстыбалартан бүддьүөтү таһынан 18,2 мөл. солк.

Халбаныкыга 100 төбө турар сайылыга, 4 кыбартыраллаах уопсай дьиз, ИЖС бырагырааманан 9 олорор дьиз, 650 оонньуур

былаһаакката, хортуспуйу харайар свощехранилище, суукхаба 5 туюнна үүтү астыыр модульнай үүт сыаба, 2 сылгы баазата, 17 км күрөө, 315 гектар бааһына оһоһулуннулар, элбэх аныгы ирдэбилгэ эппиэттиир сана тиэхиньыккэ атыылаһылынылар.

Улуус баһылыга Андрей Ноговицын бу бырайыагынан олохтоохтор эппиэтинэстээхтик, таһаарылаахтык үлэлээбиттэригэр махтанна. Нэһилиэк сайдыы суолугар бигэтик үктэммитин бэлэтээтэ, улуус инники сайдыытыгар Болугур нэһилиэгэ биллэр-көстөр оруоллаах, көмөлөөх буоларыгар бигэтик эрэнэрин биллэрдэ.

Дакылаат сунньунэн ыйытылар кириэн эппиэттэннилэр. Барыта 8 киһи тыл эттэ. Кинилэр бу бырайыак бары былааннамыт кирииллэрэ туолбуттарын бэлэтээтилэр, улуус, өрөспүүбүлүкэ салалталарыгар көмөлөрүн иһин махтаннылар. Салгыы ситиһилибиккэ тирэбирэн, өссө күүскэ үлэлииргэ эрэннэрдилэр.

Нэһилиэк баһылыга Анна Флегонтова бу бырайыагы олоххо киллэриигэ үлэлэспиттэргэ махтанна, наһараадапары туттарда.

Алексей СЛЕПЦОВ.

— ИНТЕРВЬЮ —

ВЛАДИМИР СИВЦЕВ:

“Сыалбыт-сорукпут силигэ ситэн, олоххо сыыйа кириэбэ”

Чурапчы сэлээннэтигэр хара үлэ диэн тугун төрдүттэн билэр, аныгы көрүүлээх баһылык Владимир Дмитриевич Сивцев 2019 сыл муус устар 4 күнүттэн бар дьонун итэбэлин ылан, таһаарылаахтык үлэли олоһор.

Ол кэмтэн ыла сэлээннэ иһигэр үгүс үлэ-хамнас ытыллар. Сорох кыаллыбакка турбут болпуруостары оннуттан сыбарытан олоххо киллэрдэ. Владимир Дмитриевич уонна кини салалтата ааспыт сылга былааннаабыт үлэлэриттэн барытын кэриэтэ ситистэ диэн бэлэтиир тобоостоох.

Гаас ситимэ

Владимир Дмитриевич, барыбытын долгутар тыын болпуруос — гаастааһын буолар. Дьэ, барыта хаһан кириэр?

Үтүө күнүмэн, Чурапчы нэһилиэгин олохтоохторо! Гаас ситимэ үлэбэ кириитэ уонна харчыта көрүлүүтэ диэн тус-туһунан болпуруостар. Тоҕо диір эбит буоллаха, холобур, 2020 сылга 130 мөл.солк. көрүлүн, 7-с спусковой комплекс(салгыы СК диэн кылгатыллар) былаанна турда. Ол аата бу 2020 сылга аукциона санардыы ытыллаары турар, процеһа сүрдээх уһун. Холобур, 2018 сылга 8-с СК үлэтэ сабалана, 2019 сыл бүтүтэ холбонмута. Итинэн буоллабына, 7-с СК быһа барыллаан, 2021 сылга кириэбэ, оттон 2021 сылга үбүлээһинэ көрүлүбүт 9-10-с, 5-6-с СК-быт 2022-2023 сылларга да тийэ холбонуктарын сөп. Онон дьонум-сэргэм, үлэ сабаланыта уонна түмүгэ диэн таба өйдүөххүтүн наада. 2021 сылга Чурапчы нэһилиэгин иһэ барыта гаас ситимигэр холбонун диэн буолбакка, аукциона санардыы ытыллар диэн өйдөнүлүөхтээх. Элбэх үлэ күүтэр: уонунан бизрэтэ усталаах магистраль тардыллыаба, ол бүтүннүү бүрүллэн, докумуона оһоһулан, бэрэбизрэкэни ааһан үлэбэ кириэстээх.

Маныха дьон билинниттэн тугу бэлэмнэниэн сөбү?

Ол инниттэн дьоммут кыраалаан үптэрин-харчыларын мунньан, дьэпэригэр эбии пристройу туттан, гаас оһоҕо турар сирин баһаарынай ирдэбилгэ эппиэттир гына оһостуктарын сөп. Эрдэттэн бэлэмнэни сүлдүүбиттара ордук. Холобурдаан эттэххэ, Чурапчы нэһилиэгэр илин баска гаас ситимэ кэлбитэ иккис сылыгар барда да, онно 49% эрэ ыал холбонон олоһор. Үгүс ыалга стояк кэлэн турар, ол гынан баран бэлэмнэрэ суох буолан гаас ситимигэр холбонмокко олоһоллор.

Хаарбах туруктаах дьэйттэн көһөрүү

Хаарбах туруктаах дьэйттэн олохтоохтору көһөрүү бырагыраамата Дойду уонна Саха өрөспүүбүлүкэтин салалтатын өйөбүлүнэн күүскэ ытыллар, тыһыынчанан ыал мэндизмэннээх,

таас, толору хааччыллылаах, сана уопсай дьэйтлэргэ көһөн, үөрүүлэрэ мунура суох. Быйылгы сылга ханнык уулуссага тутуулар ытыллыахтарай?

Быйыл Интэринээт-оскуола томторугар 50 кыбартыралаах биір уопсай дьэйт үлэбэ кириэс уонна Ярославской аатынан уулусса 80 нүмэрдээх дьэитин таһыгар, гимназия атыгар иккис 60 кыбартыралаах уопсай дьэйт кириэсбэ. Бу дьэйтлэр көндөйдөрө туруоруллубута. Ол аата, 110 ыал быйыл сана дьэйт күлүүһүн тутуохтара. Ити дьэйтлэр үптэрэ аукционна баран турар.

Ханнык уопсай дьэйтлэр быйыл көһөллөрү?

Интэринээт-оскуола ба тутуулар дьэйтэ ханнык аадырыстар көһөллөрө чуолкайа биллэр. Коркин аатынан уулусса 1,3,14 нүмэрдээх, Нерюнгринской уулусса 34, 38 нүмэрдээх дьэйтлэр. Оттон арбаа баска турар иккис дьэйтэ көһүүтэ чуолкайдааһын үлэ билигин даһаны ытылла турар. Күһүн кириэстэрин иннинэ биллэстэрэ диэн эрэннэрэбит.

Кирдээх ууну ыраастыыр ыстаансыа уонна бөһу-сабы хомуйуу

Ууну ыраастыыр ыстаансыа үлэтин хаамыта, уопсай баһаанынньата хайдаһы?

Ыстаансыа үлэтигэр нэһилиэк дьаһалтата кыттыһа суох, докумуона барыта улуус дьаһалтатын туруорсуутунан барыта, федеральнай үл кэлэн, итиннэ нэһилиэк дьаһалтата олох кыттыспатаба. Ааспыт муньааха ууну ыраастыыр ыстаансыа үлэтин хаачыстыбата мөлтөһүн туһунан этилибитэ, манна улахан кыһалгаларынан балыһа уонна тыа хаһаайыстыбатын производственной кэспэтиибэ наһаа элбэх биологическай (хаан, ис о.д.а.) отхуоттаах буолан, кэмигэр кыайан ыраастаабат эбит. Аны бииринэн, технологическай цикла сөп түбэспэт — биір суукхаба 400 куб о.э. 1 чааска 20 куб (иккис массыына) отхуоду оһоруохтаах. Ону биһиги тэрилтэлэрибт күнүскү өттүгэр 8 чаас үлэлиһилэр, иннэ гынан, 8 чаас иһигэр 400 куубу бүтүннүү симэн кэбиһэллэр, ол түмүгэр төһө эмэ носуостар үлэлэбиттэрин үрдүнэн, ситэ кыайан ыраастаабат. Ол иһин туспа графигы оһордулар, сорох тэрилтэлэри түүннү өттүгэр үлэлээн диэтилэр. Онон ыстаансыа ууну ыраастыыр хаачыстыбата арыый үрдүү дии саныыбыт.

Бөх-сах хомуллуутун нэһилиэк дьаһалтата хонтуруоллуур дуо?

Үлэ ити чааһыгар ытыллар. 2019 сыл тохсунньу 1 күнүттэн упарыйыы реформата буолбута. Онон эрдэтээһи үбү “Хатан” ХЭТ хомуйа сүлдүүбит эбит буоллабына, билигин барыта Дьокускай куораттан салайыллар. Итиннээ “Региональный оператор экологических систем Якутии” диэн талыллыбыта, олох-дьаһах уонна хомунаалынай хаһаайыстыба министриэтибэтэ аукцион ытытыгыгар илин энгэр уонна киин 9 оройуоннарын ситимнир биір тэрилтэ кыайыта. Онон билигин нэһилиэкпит олохтоохтору үптэрин бу тэрилтэбэ талүүлэр, ол кирибит харчыттан тырыллан, киинээх суббэдэрэст быһыытынан үлэли оһорор “Хатан” ХЭТ-гэр көрүллэр. Маныха көрүллэр үптэрэ кыра буолан, анаардас тэһиньикэлэрин уматыгар, сапчаастарыгар ытан, ардыгар 2-лии, 3-түү хонук бөх хомуллубакка туруута тахсыталыыр. Ааспыт сылга бөһу ыраастыыр массыналар 4-тэ, 5-тэ алдыана сырытта, ол түмүгэр ыһыллы-тобуллуу таһа сырытта. Билигин күрүөтүн-хаһаатын ситэрэн оһоро сүлдүллар. Онон быйылгы сылтан үлэтэ түпсүбэ диэн эрэнэбит.

Видеонан кэтээн көрөр камералар —

олох сайдыытын ирдэбилэ

Ити — федеральнай бырагырааманан кэлбит камералар. Онон нэһилиэк дьаһалтатын боломуочуйатыгар буолбакка, улуус көрүүтүгэр кирибита. Установкалыыр тэрилтэ ситэ оһорбокко барбытын түмүгэр, билигин аһыах камера үлэли турар. Полиция отдела сорох түгэннэри ити камераларынан кэтиир, дьин иһигэр камералар үлэлиһилэрэ сүрдээх туһалаах буолуо этэ.

Суол-иис болпуруоһа

Эрдэ тырыллыбыт буддьүөккэ кэлбит буолан, ааспыт 2019 сылга суолу көрүүгэ 860 тыһ. эрэ үптээх этибит. Иннэ гынан, үлэ ситэ ытыллыбатаба. Онон быйылгы сылга 7 мөл.сууманы анаардас нэһилиэк иһинээһи суолу оһорууга аттардыбыт, мантан 2 мөл.суумата техобслуживаниеба, суолу грейдердиргэ ытыахпыт. Ону таһынан 800 тыһ.солк. утарыта үбүлээһин быһыытынан муоста оһоруутугар көрдүбүт. Онон быйылгы сылга суолга бөһу-чу соһус харчыны көрөн оһоробут. Нэһилиэк иһинээһи суолу көрүүгэ чопчу биір эрэ тэрилтэни кытары наймыласпаппыт, тободистэххэ, араас үлэлэргэ барар түбэлтэлэригэр, эмиз үлэ тохтоон хаалар түгэннэрэ үөскүөхтэрин сөп, ол инниттэн ыйынан дуоҕабар түһэрсигэ киридибит.

Бэйдээ сүлдүүр ыттарга туох мээрэ ытылларый?

Быйылгыттан сокуоммут упарыйан, ыттары өһөрөр булгуччу бобулунна. Ол иһин ыттары тутан ылан, сылаас, толору хааччыллылаах приютка ытыахтаахпыт. Онон мээстэтигэр биіркэни, анал чиилтэри кэтэрдэн, хаһаайыттарын көрдүөхтээхпит. Хаһаайына суох ыты, дьонно куттала суох дии санаахтаһыта, төттөрү ытыбыт, онтон дьонно кутталаах ыттары салгыы иитэн туруоруохтаахпыт. Уруккубут көннөрү быстах кэмнэ ыты тутан турар питомник эрэ этэ, билигин ол үлэлэбэт. Билигин прокуратураны кытары кэспэтиини ытыа оһоробут, суукка иск түһэрдэхтэринэ, онон ситэртэн, онон эппиэттир

приют тутуохтаахпыт. Итинэн эрэ мункурдаммакка, ыттар хаһаайынарын кытары үлэни ытыабыт. Ханнык баһарар ыт олбуорун иһиттэн бэйдээ барыа суохтаах, сокуонна этилэринэн, оһейнигар быалаах уонна намордниктаах эрэ хаһаайынарын кытары сүлдүүахтаах диэн. Онон анаардас нэһилиэк дьаһалтатыгар эрэ буолбакка, ыт хаһаайыныгар сүрдээх улахан эппиэтинэс сүктэриллэр.

2020 сылы улууспут баһылыга Андрей Ноговицын Тыа хаһаайыстыбатын сылынан биллэрибэтэ. Бу туһунан туох санаалааххыный?

Биһиги нэһилиэкпитигэр баһынай хаһаайыстыбанан дьарыктанар дьон аһааннаах. Кэтэх хаһаайыстыбалаах ыал син бааллар. Билинни туруунан, үс баһынай хаһаайыстыбалаахпыт, киинлэргэ бэйдэбит өттүбүттэн кыра үбү көрөбүт. Быйылгы сылга 400 тыһ.солк. көрдүбүт, ону таһынан подсобнай хаһаайыстыбалаахтарга үптэрин таһалларыгар анаан, чааһынай урбааньыты кытары дуоҕабардаһар буолан, киинлэргэ тарыыптара үрдэбэт. Онон син көмөлөһөбүт дии саныыбыт. Баһалаахтар бырагыраамаба кириллэригэр, бизнес-былааны оһостоллоругар мэлдьи көмөлөһөргө бэлэммит. Садыыма алааһыгар үлэни эмиз сөргүтүөхпүт.

Ити курдук, Чурапчы сэлээннэтин дьаһалтата киин далааһыннаах үлэни ыттар. Оноһа үлэни өрө тутпуг эдэр састааптаах салалта хамаандата Владимир Сивцевкэ күүс-көмө, тирэх буолар. Бүгүнгү хаһаакка нэһилиэк дьаһалтатын үлэтин кылгастык сырдаттыбыт. Владимир Дмитриевич туһааннаах болпуруостары быһаарара ураты, ханнык да ыарахан үлэттэн чаһыйбат салайааччы буолар, тобо диэтэххэ, дьонун-сэргэтин иннигэр улахан эппиэтинэстээһин өйдүүр. “Кэм-кэрдии көрдөрөн иһиэбэ, этэннэ буоллаха, баһылыкты кириэрбэр нэһилиэгиннэм иннигэр туруорбут бырагыраама, сыалым-соругум силигин ситэн, олоххо сыыйа кириэбэ”, — диір.

Кэпсэттэ Сэмэн ЖЕНДРИНСКЭЙ.

ЗАЙМ
ПЕНСИОННЫЙ66%
ГОДОВЫХБЕЗ ПОРУЧИТЕЛЕЙ
РАССМОТРЕНИЕ
ЗАЯВКИ ДО 30 МИНУТ.

с. Чурапча ул. ЛЕНИНА, 51

8 (4113) 34-24-11, 8 (984) 117-41-20 здание Сбербанка

ДЕНЕЖНЫЙ
ПОТОК

УСЛОВИЯ ЗАЙМА: ПРОЦЕНТНАЯ СТАВКА 66% ГОДОВЫХ, КОМИССИЯ ЗА ВЫДАЧУ 5 % ОТ СУММЫ ВЫДАЧИ, СУММА ЗАЙМА ОТ 30 000 - 200 000 РУБЛЕЙ, СРОК 3,4,12,18,24,36 МЕСЯЦЕВ, ЗАЕМ ПРЕДОСТАВЛЯЕТСЯ В РОССИЙСКИХ РУБЛЯХ, ПЛАТЕЖИ ЗАЕМЩИКА ПО ДОГОВОРУ: ЕЖЕМЕСЯЧНО ОПЛАЧИВАЕТСЯ СУММА ЗАЙМА РАВНЫМИ ЧАСТЯМИ, СУММА НАЧИСЛЕННЫХ ПРОЦЕНТОВ НА ОСТАТОК ЗАДОЛЖЕННОСТИ. ТРЕБОВАНИЯ К ЗАЕМЩИКАМ: ВОЗРАСТ ОТ 21 ДО 73 ЛЕТ, ЯВЛЯЕТСЯ ПЕНСИОНЕРОМ, ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАЙМА - НЕ ТРЕБУЕТСЯ. В СЛУЧАЕ ПРОСРОЧКИ ПРОЦЕНТЫ НА СУММУ ДОЛГА НАЧИСЛЯЮТСЯ ШТРАФ ЗА НЕИСПОЛНЕНИЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА 20% ГОДОВЫХ ОТ СУММЫ ПРОСРОЧНОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТИ. БЕЗ ПОРУЧИТЕЛЕЙ РАССМОТРЕНИЕ ЗАЯВКИ ДО 30 МИНУТ. ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ МИКРОКРЕДИТНАЯ КОМПАНИЯ "ДЕНЕЖНЫЙ ПОТОК", 677005, г. Якутск, ул. Дзержинского д.11, ПОМЕЩЕНИЕ 4, ОГРН 3131447013390, ИНН/КПП 1435272065/143501001, СВИДЕТЕЛЬСТВО О ЗАПИСИ В РЕЕСТРЕ МФО №651303690904292. РЕКЛАМА.

«Кыайы» пуондата үлэлиэбэ

Быйыл Арасыйыаа Сүгүрүү уонна Албан аат, Саха сиригэр Патриотизм сыла биллэрilibитэ. Саха Өрөспүүбүлүкэтэ Ил Дарханын ыйаабынан Аба дойду Улуу сэриитин кыттылаахтарыгар уонна инбэлииттэригэр, сэрии оҕооболоругар, Ленинград блокадатын кыттылаахтарыгар, тыыл бэтэрээннэригэр уонна сэрии сылын оҕолоругар араас хабааннаах көмөлөр оһуһуллохтара, үйэтитиэгэ, ыччаты иитиэгэ туһуламмыт улахан дьаһаллар ытыллыахтара.

Өрөспүүбүлүкэ үрдүнэн «Кыайы» пуондата үлэтин сабалаабыта. Улуустарынан өрөспүүбүлүкэ хамыһыйатын ыйытынан анап пуондалар тэриллэн, Кыайы 75 сылын үрдүк таһымна бэлэтиргэ соруктар бэрilibиттэрэ. Улуу Кыайы 75 сылын Дойду үрдүнэн киэнник бэлэтиир ытык иэспит буолар. Чурапчы улуунун бэтэрээннэрин Сэбиэтин сүбэ мунньабыр Чурапчы улуугар эмиэ «Кыайы» пуондата тэриллэрин туһунан быһаары ылыммыпыт.

Улууспутугар маныаха туһуламмыт араас дьаһаллар, бэлиэ тэрээһиннэр ытыллыахтара уонна сабаланылар. Быйыл сэрии сылларыгар улууспут устуоруйатын сырдатар икки документаһыйа киинэ, икки Кыайы пааматынньыгын реконструкцията, өрөмүөнэ (Чурапчы сэлиэнньэтигэр, Новгородовскай уокурукка), И.М.Павловка бюст туруута, сэрии сылын оҕолорун ытыктаан, Сима Сергеевкэ аналлаах арт-эбийизги тутуу, улууспут мусуойугар экспозициялары сэргэхситиэгэ, Кыайыны уһансыга суду кылааттаах Чурапчы Комсомолун 100 сылыгар аналлаах киингэ тахсыыта, үбүлүйдээх сэрииттэрбитигэр дьаһаллары ытыты (Г.Д.Протодакьянов - 110 с., В.К.Захарова - 100 с., Г.Д.Ефимов - 100 с., Д.Д.Красильников - 100 с.), Москва - Старай Русса, Ильмень күөлгэ И.М.Павлов аатынан оһуоска оҕолоро

чинчийэр бөлөхтөрө барыылара, Кыайы күнүн улахан параада былааннаһы. Онон ханна баарар буспарын курдук төрөөбүт улууспут дьон-сэргэтэ пуонда үлэтигэр көхтөөхтүк кыттыахтара диэн эрэнэбит.

Бу пуонда көмөтүнэн улууспутугар Кыайы 75 сылыгар үрдүк таһымнаах тэрээһиннэри ытан, сэрии уонна көһөрүү кыттылаахтарынан оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ буоларбытынан, тус кылааксытын киллэрин диэн ыһарабыт.

Улуу Кыайы үбүлүйдээх сылыгар, Улуу Кыайыны уһансыбыт, дьоллоох олох туһугар олохторун толук уурбут аҕаларбыт, эһэлэрбит сырдык кэриэстэригэр сүгүрүэн туран, бары биир киһи курдук ытытлар дьаһалларга өрө күүрэн туран кыттыабыт! Норуот күүһэ-көмүл күүһэ!

Пуондага кирибит үп үйэтиги дьаһалларыгар аһаһа уонна толору отчуоттаныабы. Уолсастыбаннастан үлэлиир уонна хонтуруоллуур хамыһыйалар тэриллэхтэрэ.

Үтүө санаанан, баа өттүнэн үбү көһөрөр сөтүгүт: (добровольное пожертвование для проведения мероприятий, посвященных 75-летию Победы в Великой Отечественной войне)

АКБ «Алмазэргиэнбанк» АО:

ОГРН 1031403918138

ИНН 1435138944

КПП 143501001

БИК 049805770

К/С 30101810300000000770

Реквизиты клиента в АКБ

«Алмазэргиэнбанк» АО:

ОО «Совет Бэтэрээн»

ОГРН 1171400000420

ИНН 1430011158

КПП 143001001

Р/С 40703810102080000026

М.Н. МАТВЕЕВА,

улуустаабы бэтэрээннэр Сэбиэттэрин

бэрэссэдээтэлэ.

БИЛИЭРИИ/ОБЪЯВЛЕНИЕ

Петр Никифорович Яковлев аатыгар бэрilibит байыаннай билиэт сүлүттүнэн, дьинэ суоһунан аабыллар.

Арыылаах нэһилиэтин кырдыаас олохтооҕо, тыыл, үлэ бэтэрээнэ, таптаалаах ийэлэрэ, эбэлэрэ, хос эбэлэрэ **ЛЕХАНОВА Мария Петровна**

Ыалдьан олохтон туораабытынан, оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиздэбит.

Арыылаах нэһилиэтин дьаһалтата, бэтэрээннэрин сэбиэтэ.

Кутурбаннарын тиздэллэр:

- Таптаалаах ийэтэ, Арыылаах нэһилиэтин Бочуоттаах олохтооҕо, ытык кырдыаһа, үлэ, тыыл бэтэрээнэ, элбэх оҕо ийэтэ, эбэтэ, хос эбэтэ Леханова Мария Петровна олохтон туораабытынан, Хадаар нэһилиэтин "Мичил" уһууаан сэбиэдиссэйгэр Анна Андреевна Андреевна Хадаар нэһилиэтин дьаһалтата, дьокутааттарын Сэбиэтэ, олохтоохторо.

- Истинник саныыр сакастара, үлэ, тыыл бэтэрээнэ, соһуоска өр сылларга ыанньыксытынан үлэлээбит элбэх оҕо иһирэх ийэтэ, эбэтэ, хос эбэтэ Леханова Мария Петровна уһун ыарахан ыарыһтан олохтон туораабытынан, биригэ улаалпыт чугас дьонугар, аймахтарыгар, эдийидэригэр убайдарыгар балтыларыгар, киһилэр дьиз кэргэннэригэр санаастара Варвара Алексеевна, киһи оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ Сунтаартан, Дьокуускайтан, Чурапчытан, Арыылаахтан.

- Арыылаах нэһилиэтин олохтооҕо, үлэ, тыыл бэтэрээнэ, соһуоска өр сылларга биригэ үлэлээбит күндү дьуөгэлэрэ Леханова Мария Петровна

ыалдьан олохтон туораабытынан, оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр Арыылаахтан дьуөгэлэрэ Морууса, Ылдыаана.

- Арыылаах нэһилиэтин олохтооҕо, тыыл, үлэ бэтэрээнэ Леханова Мария Петровна уһун ыарахан ыарыһтан олохтон туораабытынан, санаастарыгар, Хадаардаабы "Мичил" уһууаан сэбиэдиссэйгэр Анна Андреевна, убайдарыгар Виктор Иннокентьевичка, оҕолоругар, сиэннэригэр, аймахтарыгар Хадаартан Матвеевтар, Андросовтар, Мындабаайтан Николаевтар, Орто Халыматтан Тырылгиннар, Болтоноттон Андросовтар.

- Ханалас улуунун Нөмүгүттэн төрүттээх Арыылаах нэһилиэтин олохтооҕо Леханова Мария Петровна 90 сааһыгар олохтон туораабытынан, биригэ үөрэммит добордоругар Мария Андреевна Федорова уонна киһи дьиз кэргэннэригэр Сылан орто оһуослатын 1990 с. ыгуһа.

- Тыыл, үлэ бэтэрээнэ, Ханалас улуунун Нөмүгүттэн төрүттээх Арыылаах нэһилиэтин олохтооҕо Леханова Мария Петровна олохтон туораабытынан, Хадаардаабы "Мичил" уһууаан сэбиэдиссэйгэр Анна Андреевна Андреевна, "Солнышко" уһууаан сэбиэдиссэйгэр Мария Андреевна Федорова, Арыылаах уһууаанын муусукаалынай салайааччытыгар Татьяна Андреевна Половага, оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, бары аймахтарыгар улуустаабы үөрэх салалтатын профсоюзунун кэмитиэтэ, Хадаардаабы "Мичил" уһууаан кэлэктибэ.

Муниципальное образование «Чурапчинский улус (район)»
Республики Саха (Якутия)
РАСПОРЯЖЕНИЕ № 96

с. Чурапча от «31» января 2020 г.

О проведении профилактических работ по безнадзорности

животных на территории МО «Чурапчинский улус (район)»

В целях реализации положений Федерального закона от 27 декабря 2018 года № 498-ФЗ "Об ответственном обращении с животными и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации", проведения работ по профилактике безнадзорности животных, упорядочения правил обращения с животными на территории чурапчинского улуса, распоряжаюсь:

1. Провести на территории МО «Чурапчинский улус (район)» месячник профилактики безнадзорности животных с 01 февраля по 01 марта 2020 года.

2. Главам МО наслегов:

2.1. Провести разъяснительные работы среди населения об ответственном обращении с домашними животными, обязательном содержании собак на привязи или в специально обустроенной во дворе дома площадке, маркировании животного, паспортизации и вакцинации.

2.2. В срок до 29 февраля 2020 года внести дополнения в Правила благоустройства территорий органов местного самоуправления, в части запрета выгула собак без поводка и намордников в общественных местах, кроме специально установленных площадок.

2.3. Организовать на территории надела специально отведенные площадки для выгула животных.

2.4. Организовать работы по строительству приютов для животных без владельца, в период строительства обеспечить работу пунктов передержки и содержания безнадзорных животных.

3. Административной комиссии МО «Чурапчинский улус (район)» (Деллохова-Никитина В.С.):

3.1. совместно с правоохранительными, ветеринарными и надзорными органами разработать план-график по проведению рейдов и подворовых обходов;

3.2. организовать рейды в общеобразовательные учреждения Чурапчинского наслега;

3.3. совместно с главами МО наслегов разработать план-график и провести рейды в наслегах Чурапчинского улуса.

3.4. при выявлении нарушений привлечь владельцев животных к административной ответственности.

4. ОМВД РФ по Чурапчинскому району (Свинобоев И.Д.):

4.1. оказать содействие в проведении месячника безнадзорности животных;

4.2. обеспечить участие в рейдах участковых уполномоченных полиции.

5. МКУ «Управление образования Чурапчинского улуса (района)» (Посельский Ю.П.):

5.1. разработать план и организовать проведение месячника в общеобразовательных, дошкольных образовательных и учреждениях дополнительного образования;

5.2. провести разъяснительные работы с родителями учащихся о запрете привода детьми на территорию учреждений домашних животных.

6. Рекомендовать ГБУ «Управление ветеринарии с ветеринарно-испытательной лабораторией Чурапчинского улуса (района)» (Еремеев В.И.):

6.1. обеспечить контроль и усилить работу по регистрации, чипированию и маркированию животных;

6.2. обеспечить обязательную вакцинацию домашних животных против особо опасных болезней: бешенства и чумы;

6.2. провести разъяснительные работы с владельцами об ответственности и соблюдении правил содержания животных.

7. Опубликовать данное распоряжение в улусной газете «Сана олох» и на официальном сайте администрации МО «Чурапчинский улус (район)».

8. Контроль за исполнением настоящего распоряжения возложить на первого заместителя главы МО «Чурапчинский улус (район)» Ноговицыну А.А.

А.Т. НОГОВИЦЫН, глава муниципального образования.

Кылаабынай арааэктэр - Л.В. ГОРОХОВА.

Кылаабынай арааэктэри солбууһааччы - Е.Г. МАКАРИНСКАЯ.

Эксперттэр сэкиретээр, сүрүк отдела - А. Н. ЗАХАРОВА.

Эксперттэр, тыл хайааһыстыбатын отдела - А.М. СЛЕПЦОВ.

Кэрэсэйдиктэр - С.А. ЖЕНДРИНСКИЙ, М.В. ПЕТРОВА.

Таннааччы - Л.К. ПОПОВА.

Бачээттэнччи - Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэрийион таһаараччылар: СР

Правительства, Чурапчы улуунун

"Сана олох" редакция-издательской

холбоһук автономнай учреждение,

Российской Федерации Роскомнадзор

СР управлениһыгар 2012 с. кулун тутар

15 күнүгэр регистрацияламмыт нүмэрэ

- ПИ №ТУ14-0238.

Редакция, издатель

аадырыһа: 678670, Чурапчы

сэл., Карл Маркс ул., 26 "а".

Телефоннарбыт: редактор

- 41-332, отделлар - 41-265,

41-358. E-mail: sanaoloh@

mail.ru, сайт: sanaoloh.ru,

Instagram: @sanaoloh

Бачээккэ санаас: № 8 (11664)

Кээмийэ: 1,5 бач. лист

Ахсаана 1200. Хайыат сыаната: 15

Аһаар сүрүгэр эһитэр санаа редакция

таһаараччылар, кээмийэ сэл. түбүгүгэр

буһааһа. Сүрүгүгэр кээмийэ чыһаар

кэрэсэйдиктэригэр эһитэр санаа аһаар түс

буһааһа.

Хайыат бачээккэ бэрilibит графика: 16 х 00 м. Бачээккэ бэрilibит: 16 х 00 м. "Сана олох" редакция-издательской холбоһука 03.02.2020 с. офсетка бачээттэнччи.

Типография аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс ул., 26 "а" Индекс: Р0008. Хайыат нэһилиэтигэр иһитэ: оптуорунууһа уонна бачээтэнччи таһаар.